

نگاهی به تشکلهای حرفه‌ای مالیاتی

محمدجواد صفار

و حقوق و دستمزد/منابع انسانی^۱ و بالاخره یکی از عنوانهای بخش مالیات، تشکلهای حرفه‌ای مالیاتی^۲ است. این قسمت - که توسط مرکز اطلاع‌رسانی اکانتنتز ورلد (Accountants World) پشتیبانی می‌شود تشکلهای مالیاتی را در ۳ گروه، طبقه‌بندی کرده است: تشکلهای ملی مالیاتی، تشکلهای ایالتی مالیاتی و تشکلهای بین‌المللی مالیاتی. پیش از معرفی مختصر انجمنها و تشکلهای بین‌المللی مالیاتی، بدینست ابتدا نگاهی گذرا (درحد اسامی) به دو بخش اول بیفکنیم.

تشکلهای حرفه‌ای، نقشی اساسی در سازماندهی اعضای هر حرفه و نظارت بر کار ایشان ایفا می‌کنند. کیفیت و کمیت تشکلهای هر حرفه، بیانگر اقتدار و اهمیتی است که جامعه برای آن موضوع و تشکل قائل شده است.

برای آن که نگاهی به تشکلهای حرفه‌ای مربوط به مالیات بیفکنیم، کافی است واژه مالیات (Tax) را در یکی از موتورهای جستجوی اینترنتی (مثلاً «یاهو») جستجو کنید. اولین عنوانها به مراکز اطلاع‌رسانی موجود در رابطه با مالیات و حسابداری اشاره دارد که خود آن ۳ بخش را در بر می‌گیرد: مالیات، حسابداری

تشکلهای ملی مالیاتی (امریکا)

انجمنها و تشکلهای ملی مالیاتی (امریکا)، فهرستی ۲۶ تایی است که به دلیل ارتباط تنگاتنگ مالیات با حرفه حسابداری، اولین موارد از آن، انجمنهای حرفه ای حسابداری (به طور عام) و برخی تشکلهای خاص از قبیل انجمن حسابداران رسمی امریکا (AICPA) است که مجموعه این تشکلهای مرتبط، خود دنیایی را دربر می گیرد.

برای آشنایی با این تشکلهای، برخی از آنها، به شرح زیر فهرست می شود:

❖ جامعه مالیاتی امریکا

American Taxation Association

❖ جامعه رایانه و مالیات

Association for Computers and Taxation

❖ مرکز مالیات ایالتی و محلی

Center for State and Local Taxation

❖ انجمن متخصصان مالیاتی

Institute for Professionals in Taxation

❖ جامعه ملی پردازشگران مالیات رایانه ای

National Association Computerized Tax Processor

❖ جامعه ملی مسئولان بودجه ایالتی

National Association of State Budget Officers

❖ جامعه ملی مشاوران مالیاتی

National Association of Tax Consultants

❖ جامعه ملی متخصصان مالیاتی

National Association of Tax Professionals

❖ تشکل ملی متخصصان مالیاتی

National Society of Tax Professionals

❖ جامعه ملی مالیات

National Tax Association

❖ همایش ملی مالیات دهندگان

National Tax payers Conference

تنوع عنوانهای بالا (به علاوه آنهایی که به دلیل اطلاع مطلب ارائه نشده)، نشان دهنده اهمیت مالیات در جامعه امریکا و توجه به جنبه های متفاوت آن است؛ ارتباط مالیات با تشکلهای حرفه ای مرتبط در خورتوجه است: رایانه، بودجه، و بالاخره رکن اساسی

مالیات، یعنی مالیات دهنده، که ما او را «مودی» می خوانیم، یعنی بدهکار، نه مالیات دهنده؛ که چون مالیات می دهد در قاعده باید همو سؤال کننده باشد که این مالیات چگونه و از چه کسانی دریافت و چگونه مصرف می شود؟

تشکلهای ایالتی مالیاتی امریکا

فهرست ۵۰ تایی این تشکلهای، با چند گروه آغاز می شود:

❖ تشکلهای ایالتی حسابداران رسمی

State CPA Societies

❖ جوامع ایالتی حسابداران عمومی

State PA Association

❖ شبکه ایالتی همایش ملی مالیات دهندگان

NTC State Tax Network

و پس از آن تشکلهای حرفه ای مالیاتی ایالتی مختلف، مواردی مانند زیر را دربر می گیرد (جای «...» ایالت ذکر شده است)
❖ بنیاد مالیاتی ...

...Tax Foundation

❖ تشکل مشاوران مالیاتی ...

...Society of Tax Consultants

❖ تشکل متخصصان حسابداری و مالیات ...

...Society of Accounting and Tax Professionals

❖ جامعه اصلا حات مالیاتی ...

...Tax Reform Association

❖ جامعه مالیات دهندگان ...

...Tax Payers Association

❖ انجمن پژوهشی مراقبتهای مالیاتی ...

...Tax Watch Research Institute

❖ جامعه پژوهشی مالیات ...

...Tax Research Association

❖ جامعه ارزیابان ...

...Association of Assessing Officers

❖ شورای امور پژوهشی عمومی ...

...Public Affairs Research Council

❖ تشکل نمایندگان (موسسات) مجاز ...

...Society of Enrolled Agents

شورای مخارج عمومی...

...Public Expenditure Council

شورای پژوهش‌های شهروندان...

...Citizens Research Council

بیشترین تعداد تشکلهای حرفه‌ای مالیاتی هر ایالت مربوط است به کالیفرنیا (۵ تشکل)، تگزاس (۴ تشکل) و اوهایو (۳ تشکل). بدون توضیح بیشتر، تنها نگاهی می‌افکنیم به تشکلهای پنجگانه کالیفرنیا:

تشکل مشاوران مالیاتی

California Inland Society of Tax Consultants

تشکل متخصصان حسابداری و مالیات

California Society of Accounting and Tax Professionals

تشکل نمایندگان (موسسات) مجاز

California Society of Enrolled Agents

جامعه اصلاحات مالیاتی

California Tax Reform Association

جامعه مالیات‌دهندگان

California Tax Payers Association

به مالیات پایینتر و کمتر هدر رفتن منابع دولتی با مسئولیت پاسخگویی فعالیت می‌کند. این فدراسیون در سال ۱۹۹۰ تأسیس شده و اینک دارای بیش از ۷۲۰۰۰ پشتیبان است.

انجمن متخصصان مالیاتی (انگلستان)

Chartered Institute of Taxation – u . k .

(www.tax.org.uk)

انجمن متخصصان مالیاتی، اولین تشکل حرفه‌ای انگلستان، در زمینه امور مالیاتی است. انجمن با همه جنبه‌های مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم سروکار دارد و هدف اصلی آن بهبود آموزش و مطالعه امور اجرایی و عملی مالیات است. یکی از اهداف کلیدی انجمن، دستیابی به استقرار سیستم مالیاتی بهتر و کارا تر برای همه ذینفعان است: مالیات‌دهندگان، مشاوران و مسئولان مالیاتی. پیشنهادها و رهنمودهای انجمن نیز همگی در جهت دستیابی به هدفهای تعیین شده بالاست. انجمن در سال ۱۹۳۰ تأسیس شده و در سال ۱۹۹۴، منشور سلطنتی^۳ را دریافت داشته است. در حال حاضر حدود ۱۴۰۰۰ نفر عضو موسسه با عنوان «مشاور مالیاتی خبره^۴» به فعالیت حرفه‌ای اشتغال دارند.

انجمن که از ثبات و استحکام چشمگیری در امور مالیاتی در انگلستان برخوردار است، عنوان عضو انگلیسی فدراسیون مالی اروپایی را نیز به همراه دارد که حدود ۱۵۰۰۰۰ عضو در اروپا را پوشش می‌دهد.

شورای آموزش بین‌المللی مالیات

Council for International Tax Education

(www.fdti-cite.org)

شورای آموزش بین‌المللی مالیات به عنوان سازمان غیرانتفاعی، به منظور آموزش امور مالیاتی، حقوقی و حسابداری جنبه‌های گوناگون کسب و کار شرکتهای آمریکایی و چند ملیتی تشکیل شده است. شورا (به عنوان بخشی از یک تشکل اصلی) در سال ۱۹۸۴ تأسیس شده است و در ایفای رسالت خود، به انتشار کتاب، بولتن و برگزاری سمینارهای آموزشی مرتبط، می‌پردازد.

انجمن اروپایی - آمریکایی مالیات

European - American Tax Institute

(www.eati.com.uk)

انجمن اروپایی - آمریکایی مالیات، در دستیابی به هدفهای خود،

تشکلهای بین‌المللی مالیاتی

فهرست تشکلهای حرفه‌ای مالیاتی نیز با تشکلهای بین‌المللی حسابداری آغاز می‌شود و در ادامه با برخی از این تشکلهای حرفه‌ای بین‌المللی مالیاتی آشنا می‌شویم.

بنیاد مالیاتی کانادا

Canadian Tax Foundation

(www.ctf.ca)

بنیاد مالیاتی کانادا، سازمان مستقلی برای پژوهشهای مالیاتی است که با هدف تأمین منافع جامعه و دولت کانادا در زمینه‌های حل مشکلات جاری مالیاتی و مالیه عمومی ایالتی در سال ۱۹۴۵ تأسیس شده و در حال حاضر دارای بیش از ۸۰۰۰ عضو است.

اتحادیه مالیات‌دهندگان کانادا

Canadian Tax Payers Federation

(www.taxpayer.com)

اتحادیه مالیات‌دهندگان کانادا، سازمانی غیرانتفاعی و مستقل که با همکاری دولت ایجاد شده است و با هدف دستیابی

نفوذ اساسی خود را از راههای انتشارات، رسانه های گروهی، تماس نزدیک با کارگزاران جامعه و برگزاری جلسات مرتب با اعضای هیئت دولت (اعم از وزرای مشغول کار و هیئت دولت سایه^۵) اعمال می کند.

مطلوب جامعه، ارتقای اثربخش اقتصادی و اجتماعی سیاستها، از راه شناخت بهتر و نقش و برخورد آنها با اقتصاد افراد، خانواده ها، کسب و کار و دولت است. انجمن تلاش می کند که یافته هایش بر پایه تجزیه و تحلیل شواهد تجربی و دانش عمیق استوار باشد.

جامعه بین المللی ارزیابان (مالیات)

International Association of Assessing Officers

(www.iaao.org)

جامعه بین المللی ارزیابان، تشکلی غیرانتفاعی، آموزشی و پژوهشی است که مسئولان ارزیابی و سایر علاقه مندان به مالیات (براملاک) را سازماندهی می کند. جامعه در سال ۱۹۳۴ تاسیس شده است و در حال حاضر بیش از ۸۰۰۰ عضو از نهادهای دولتی، تجاری و آموزشی دارد.

رسالت جامعه، ارتقای نوآوری و امتیاز در ارزیابی املاک، خط مشی های امور اجرایی مالیات براملاک، از طریق توسعه آموزش، پژوهش و کمکهای فنی و حرفه ای است. بر پایه چشم انداز، ایجاد و گسترش موارد زیر در برنامه کاری جامعه قرار دارد:

• تدوین استانداردها، فناوریها و روشهای مورد استفاده در افزایش دقت ارزیابی املاک،

• انجام برنامه های پژوهشی، در جهت حفظ صلاحیت اعضا در وضعیتی مناسب،

• برگزاری برنامه ها و دوره های آموزشی برای همگان،

• تدوین و پیشنهاد برنامه هایی برای ارزیابی حرفه ای اعضا (توسط خودشان)، و

• ارائه کمکهای فنی و انجام برنامه های پژوهشی به عنوان منبعی بین المللی برای ارزیابی املاک.

جامعه بین المللی مالی

International Fiscal Association

(www.ifa.nl)

جامعه بین المللی مالی، در سال ۱۹۳۸ در هلند تاسیس شده و تنها سازمان بین المللی غیردولتی و غیربخشی در جهان است که با

میزگردها و جلسات آشنایی با موضوعهای روز مالیاتی بین المللی را به گونه منظم و مستمر برگزار می کند. انجمن این امکان را فراهم می آورد که علاقه مندان به شبکه منحصر به فردی با بیش از ۴۰۰ عضو - که بزرگترین شرکتها و مشاوران رادبر می گیرد - دسترسی داشته باشند. طی حدود ۲۰ سال اخیر، انجمن نقشی اساسی در برگزاری دوره های آموزشی و بازآموزی داشته که از طریق آن انگیزه مثبتی را در استفاده کنندگان ایجاد کرده است.

جامعه استادان مالیاتی اروپا

European Association of Tax Law Professors

(www.eatlp.org)

حدود ۸۰ استاد قانون مالیات از سراسر کشورهای اتحادیه اروپا در ژوئن ۱۹۹۹ در دانشکده اقتصاد دانشگاه استکهلم گردهم آمدند و تصمیم گرفتند جامعه استادان مالیاتی اروپا را تاسیس کنند. در نوامبر همان سال، اعضای هیئت اجرایی جامعه، توافقنامه های رسمی را در آمستردام (هلند) امضا کردند؛ بدین ترتیب جامعه بر پایه قوانین کشور هلند تشکیل شد.

جامعه، موارد زیر را در دستور کار خود قرار داده است:

• ایجاد رویکردی مشترک در آموزش موضوعهای مالیاتی،

• مشارکت در هماهنگ سازی قوانین مالیاتی در کشورهای عضو اتحادیه اروپا،

• ارتقای برنامه های آموزشی دانشگاهی در امور مالیاتی داخل کشورها و مقایسه آنها در دانشگاههای اروپا.

در راستای نیل به هدفهای بالا، انجمن:

• همایشی سالانه را سازماندهی می کند،

• ارتقای روابط بین استادان مالیات در اروپا را از طریق همایشهای منطقه ای و... در برنامه خود قرار داده است، و

• همه تلاشهای انجام شده در جهت برنامه های مشترک مالیاتی در اروپا را هماهنگ و اجرا می کند. در حال حاضر جامعه از مشارکت فعال نمایندگان ۲۰ کشور اروپایی سود می برد.

انجمن پژوهشهای مالی (انگلستان)

Institute for Fiscal Studies U.K.

(www.ifs.org.uk)

انجمن پژوهشهای مالی، موسسه ای پژوهشی است که با هدف فراهم آوردن بررسیها و تجزیه و تحلیل های اقتصادی در کیفیتی بالا، مستقل از دولت و احزاب سیاسی ایجاد شده است. انجمن

مباحث مالی و مالیاتی سروکار دارد.

هدف جامعه، مطالعه پیشبرد قوانین بین‌المللی و مقایسه‌ای مالی در زمینه‌های مالیه عمومی، به‌ویژه قوانین جنبه‌های مالی و اقتصادی مالیات است.

جامعه از طریق برگزاری همایشهای سالانه، انتشارات علمی مرتبط و نیز پژوهشهای علمی به دنبال دستیابی به هدفهای تعیین شده، هر چند فعالیتهای جامعه، ماهیتاً علمی است، اما موضوعهای انتخاب شده، همچنین نگاهی به ایجاد، گسترش و تغییرات جاری قوانین و مقررات محلی در زمینه مالی و مالیاتی دارد.

اعضای جامعه رادر حال حاضر، بیش از ۱۱۰۰۰ نفر از ۹۱ کشور از سراسر جهان تشکیل می‌دهد که جامعه در ۵۲ کشور از آنها، دارای شعبه است.

با گسترش جهانی‌سازی اقتصاد کشورها، که گسترش نقش و اهمیت موضوعهای مالیاتی بین‌المللی را نیز در پی دارد، مسئولیت جامعه، کماکان روزافزون خواهد بود.

جامعه بین‌المللی برنامه‌ریزی مالیاتی

International Tax Planning Association

(www.itpa.org)

جامعه بین‌المللی برنامه‌ریزی مالیاتی، تشکلی چندرشته‌ای (چنددانشی) است که بیش از ۱۰۰۰ نفر از اعضای آن را بانکداران، مدیران مالی، وکلا و نیز افرادی تشکیل می‌دهند که درگیر و علاقه‌مند به معاملات بین‌المللی اند. این جامعه در سال ۱۹۷۵ تاسیس شده و موضوعهای انتخابی خود را بیشتر از دیدگاه مالیات‌دهندگان بررسی می‌کند و از این لحاظ، تنها جامعه‌ای است که بر این جنبه توجهی خاص دارد.

هدف جامعه، توزیع و تبادل اطلاعات در مورد برنامه‌ریزی بین‌المللی مالیات است که از طریق برقراری جلسات و انتشار کتب و نشریات و شبکه‌های اطلاع‌رسانی صورت می‌گیرد.

این جامعه دارای سه نشست سالانه است که در ساعات آغازین، سخنرانان مباحث را ارائه می‌کنند و در ادامه، اعضا درباره مباحث طرح شده به بحث و تبادل نظر می‌پردازند. در پایان هر نشست نیز خلاصه‌ای از مباحث مطرح شده و تبادل نظرهای انجام شده از طریق پست الکترونیکی برای اعضا ارسال می‌شود.

کلام آخر

گفته شد که تنوع، کمیت و کیفیت تشکلهای حرفه‌ای، به‌اهمیتی که جامعه برای آن موضوع قائل است بستگی دارد. اگر این مطلب را بپذیریم باید ببینیم چرا در کشور ما حتی یک تشکل حرفه‌ای مالیاتی وجود ندارد؟ دلیل روشن است: عزم ملی برای دریافت مالیات وجود ندارد.

در کشور ما بخش عمده‌ای از دست‌اندرکاران فعالیتهای اقتصادی، اساساً حساب و کتاب مناسبی ندارند (و یا ارائه نمی‌کنند) و از این رو مشمول پرداخت مالیات محسوب نمی‌شوند (منظور بخش عمده بازار سنتی کشور است). در این وضعیت هر کس مالیات پرداخت می‌کند، تصور می‌کند پولی از دست داده و کلاهی سرش رفته است! بنابراین نه انگیزه‌ای برای پرداخت مالیات وجود دارد و نه انگیزه واقعی برای دریافت مالیات! نگاهی به کسانی که عملاً مالیات می‌دهند بیندازیم:

❖ کارکنان دولت و کارکنان سایر بخشها (تاحدودی)؛ ضمن اینکه این افراد مالیاتی نمی‌دهند، از مبالغ پرداختی به آنان از ابتدا کسر می‌شود.

❖ شرکتها و بنگاههای اقتصادی دولتی و عمومی و شرکتهای پذیرفته شده در بورس، که عمدتاً از حساب و کتاب به نسبت روشنی برخوردارند؛ بخشی از سایر مالیاتهای تکلیفی، که آن هم پرداخت نیست، بلکه کسر از مبالغ پرداختی به آنان است؛ و ❖ دیگر تقریباً هیچ!

تفصیل بیشتر این مقاله، برعهده دست‌اندرکاران بی‌غرض، دلسوز و آگاه به مسائل اقتصادی است و نگارنده وظیفه‌ای جز همین مقدار هشدار را برای خود قائل نیست.

پانویسها:

- 1- Human Resource
- 2- Tax Associations
- 3- Chartered Tax Advisor
- 4- Royal Charter
- 5- Shadow Cabinet Members